

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 288/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej advokátskou kanceláriou PRK Partners s. r. o., Hurbanovo námestie 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Oravec, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Asan 2/2016 z 26. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Asan 2/2016 z 26. apríla 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

«... 14. januára 2015 Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky... uskutočnila v prevádzke Sťažovateľky... úradnú kontrolu potravín... podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách...

ŠVPS vyhotovila z Kontroly záznam o úradnej kontrole potravín č. ŠVPS SR/2015/DK.Mi.BK,Ze/2, v ktorom uviedla, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] údajne porušila viaceré ustanovenia právnych predpisov... Následne ŠVPS odstúpila Záznam na ďalšie konanie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe Stará Lubovňa (ďalej len „RVPS“).

RVPS... začala voči Sťažovateľke správne konanie vo veci zistených porušení Zákona o potravinách alebo predpisov vydaných na jeho vykonanie (ďalej len „Konanie“)

...27. februára 2015 RVPS doručila Sťažovateľke rozhodnutie zo dňa 25. februára 2015, č. j. 308/2015...

...10. marca 2015 Sťažovateľka podala ŠVPS odvolanie proti Prvostupňovému rozhodnutiu... 20. apríla 2015 ŠVPS doručila Sťažovateľke rozhodnutie zo dňa 15. apríla 2015. č. k. 971/2015... potvrdila Prvostupňové rozhodnutie

...18. mája 2015 Sťažovateľka podala na Krajský súd v Bratislave... žalobu na preskúmanie zákonnosti Druhostupňového rozhodnutia a Prvostupňového rozhodnutia...

Krajský súd rozsudkom zo dňa 24. mája 2016 (č.k.: 5S/117/2015)... Druhostupňové rozhodnutie, ako i Prvostupňové rozhodnutie... zrušil... z dôvodu, že ŠVPS a RVPS v konaní porušili zásada dvojinstančnosti... 20. júla 2016 ŠVPS podala na Najvyšší súd... odvolanie...

...Najvyšší súd rozhodol o Odvolaní tak, že Rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu na ďalšie konanie...»

K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť tým, že najvyšší súd v uznesení „... ignoroval výslovné ustanovenie zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti... a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách...“, čím došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti, a právny názor najvyššieho súdu preto považuje za

ústavne nekonformný a „... uznesenie bolo vydané v nesprávnom procesnom režime, ktorý mal zásadný dopad na rozhodnutie vo veci a možnosť súdnej ochrany sťažovateľky a ochranu jej procesných práv“.

Sťažovateľka ďalej uvádza: „... počas konania pred Najvyšším súdom získala vedomosť o tom, že Najvyšší súd sa k otázke porušenia zásady dvojinštančnosti vyjadril už aj v rozhodnutí v inej veci. Konkrétne išlo rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 27. septembra 2017, sp. zn. 7Sžo/262/2015 vo veci žalobcu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému ŠVPS...“.

Podľa sťažovateľky sú «... závery Najvyššieho súdu ohľadom zásady dvojinštančnosti uvedené v Rozsudku [REDAKOVANÉ] nesprávne, nezohľadňujú viaceré argumenty Sťažovateľky a ignorujú výslovné ustanovenie Zákona o veterinárnej starostlivosti.

Vzhľadom na existenciu Rozsudku [REDAKOVANÉ] 8. februára 2018... Sťažovateľka podala na Najvyšší súd... „Vyjadrenie žalobcu a návrh na postup senátu podľa § 22 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku“...

... vo Vyjadrení... uviedla dôvody, pre ktoré považuje závery Najvyššieho súdu za nesprávne. V tejto súvislosti najmä Sťažovateľka namietala, že záver Najvyššieho súdu uvedený už v Rozsudku [REDAKOVANÉ] že v prípade ŠVPS zo Zákona o veterinárnej starostlivosti „explicitne nevyplýva právomoc ukladať pokuty, len právomoc rozhodovať v druhej inštancii o veciach, v ktorých v prvej inštancii rozhodovala RVPS“ je nesprávny a v rozpore so Zákonom o veterinárnej starostlivosti.

...§ 6 ods. 2 písm. g) Zákona o veterinárnej starostlivosti uvádza, že „ŠVPS:... prejednáva priestupky, ukladá pokuty a opatrenia podľa osobitného predpisu na základe skutočností zistených pri výkone svojej pôsobnosti“. Z tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva právomoc ŠVPS ukladať pokuty.

...tiež poukázala na ustanovenie § 8 ods. 3 písm. d) Zákona o veterinárnej starostlivosti, v ktorom sa uvádzajú kompetencie „RVPS... prejednáva priestupky, ukladá pokuty a opatrenia podľa osobitného predpisu na základe skutočností zistených pri výkone svojej pôsobnosti“.

Najvyšší súd v Napadnutom uznesení vyššie uvedené argumentáciu Sťažovateľky nijako nezohľadnil a ani sa s ňou nevysporiadal.

Naopak Najvyšší súd v Napadnutom uznesení uviedol vo vzťahu k zásade dvojínštančnosti rovnaké závery ako v Rozsudku [REDACTED]. Konkrétne Najvyšší súd uviedol, že „poukazuje na obdobné veci, ktoré už boli predmetom odvolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky (rozsudok sp.zn. 6Sžo/262/2015 zo dňa 27.09.2017 a sp. zn. 6Sžo/22/2016 zo dňa 24.01.2018[...])“. Sťažovateľka si v tomto prípade dovoľuje tiež poukázať na to, že rozsudok so zvýraznenou spisovou značkou a dátumom uvedeným Najvyšším súdom neexistuje...

Najvyšší súd v Napadnutom uznesení... poukázal na ustanovenia § 6 ods. 2 písm. c) a § 8 ods. 3 písm. d) Zákona o veterinárnej starostlivosti... ale nijako sa nevyjadril a ani nevysporiadal s... stanovením § 6 ods. 2 písm. g) Zákona o veterinárnej starostlivosti, z ktorého jednoznačne vyplýva právomoc ŠVPS ukladať pokuty...

Sťažovateľka v tejto súvislosti zdôrazňuje, že toto pochybenie celkom zjavne viedlo k tomu, že právny názor Najvyššieho súdu je ústavne nekonformný a dospieva k nepochopiteľnému záveru o neexistencii právomoci ŠVPS ukladať pokuty hoci takúto právomoc ŠVPS v zmysle Zákona o veterinárnej starostlivosti jednoznačne má. Týmto nepresvedčivým výkladom, opomenutím jasného zákonného ustanovenia. Najvyšší súd ústavne nekonformným spôsobom vyriešil problém porušenia zásady dvojínštančnosti v konaní, ktoré bolo nosnou časťou právnej argumentácie Sťažovateľky v rámci súdneho prieskumu rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Sťažovateľka ďalej namieta, že Najvyšší súd sa v Napadnutom uznesení takisto nijako nevyjadril a ani nevysporiadal s § 21 ods. 1 písm. c) a písm. d) v spojení § 23 ods. 1 a 5 Zákona o potravinách, z ktorých jednoznačne vyplýva právomoc ŠVPS vykonávať kontroly a následne ukladať pokuty v prvom stupni.

...Sťažovateľka už v konaní pred Najvyšším súdom poukázala na to, že z ustanovení § 21 ods. 1 písm. c) a písm. d) Zákona o potravinách v spojení § 23 ods. 1 a 5 Zákona o potravinách vyplýva, že právomoc na vykonanie úradnej kontroly podľa Zákona o potravinách, ako aj konať v prvom stupni majú obidva orgány úradnej kontroly potravín t.j. tak RVPS ako aj ŠVPS.

...§ 21 ods. 1 písm. c) a písm. d) Zákona o potravinách stanovuje, že rovnako ako RVPS tak aj ŠVPS sa považujú za orgán úradnej kontroly potravín podľa Zákona o potravinách.

...§ 23 ods. 1 Zákona o potravinách ustanovuje pre RVPS a aj pre ŠVPS rovnako: „Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy uvedené v § 21 ods. 1 písm. c) a d) vykonávajú úradnú kontrolu [...]“.

...§ 23 ods. 5 Zákona o potravinách stanovuje pre RVPS a aj pre ŠVPS rovnako: „Orgány úradnej kontroly potravín v rámci svojej pôsobnosti ukladajú opatrenia a pokuty a prerokúvajú priestupky, ktoré zistia pri výkone úradnej kontroly potravín“.

Z uvedeného vyplýva, že RVPS ako aj ŠVPS majú podľa Zákona o potravinách (§ 23 ods. 1 a 5) úplne totožné kompetencie vo vzťahu k výkonu úradnej kontroly potravín. Zákon o potravinách nikde nestanovuje, že na prvom stupni koná výlučne RVPS a že ŠVPS koná výlučne iba ako odvolací orgán voči prvostupňovým rozhodnutiam RVPS. Žiadne takéto ustanovenie neobsahuje ani Zákon o veterinárnej starostlivosti.

Na základe toho Sťažovateľka uviedla, že podľa § 23 ods. 5 Zákona o potravinách konanie v pňom stupni a prípadné uloženie pokuty môže vykonať buď RVPS, ktorá je orgánom úradnej kontroly potravín podľa § 21 ods. 1 písm. d) Zákona o potravinách (a to v prípade skutočností zistených kontrolou vykonávanou RVPS), ako aj ŠVPS ako orgán úradnej kontroly potravín podľa § 21 ods. 1 písm. c) Zákona o potravinách (a to v prípade skutočností zistených kontrolou vykonávanou ŠVPS - presne ako v tomto prípade). S týmito námietkami sa Najvyšší súd takisto vôbec nevysporiadal. Navyše Sťažovateľka zdôrazňuje, že aj znenie týchto ustanovení Zákona o potravinách celkom jasne poukazuje na absurdnosť vyššie uvedeného právneho názoru Najvyššieho súdu. že v tomto prípade nemohlo dôjsť k porušeniu zásady dvojinstančnosti.

Sťažovateľka ďalej nesúhlasí ani s právnym záverom Najvyššieho súdu o tom, že kontrolu nevykonala ŠVPS ale jednotliví kontrolóri.

„Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky bola kompetentná poveriť vykonaním kontroly aj kontrolórov z inej regionálnej správy mimo kontrolovanej prevádzky a mala kompetenciu kontrolovať regionálne veterinárne a potravinové správy a ich kontrolórov (§ 6 ods. 2 písm. a zákona č. 39/2007 Z.z.). Pokiaľ kontrolu vykonávali traja kontrolóri regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, tak kontrola bola vykonávaná konkrétnymi kontrolórm, a nie regionálnou veterinárnou a potravinovou správou, ako orgánom spolu s kontrolórom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v Zázname o úradnej kontrole sa nachádza

hlavička Štátnej veterinárnej a potravinovej správy..., ktorí kontrolóri – inšpektori kontrolu vykonali.

Tento záver Najvyššieho súdu je podľa názoru Sťažovateľky v zásadnom rozpore so Zákonom o potravinách a vedie k neodôvodnenému rozlišovaniu medzi ŠVPS a RVPS na jednej strane a jednotlivými kontrolórmí na druhej strane.

Zákon o potravinách však neobsahuje také ustanovenie, ktoré by splnomocňovalo jednotlivých kontrolórov/inšpektorov na vykonanie úradnej kontroly vo svojom vlastnom mene.

Práve naopak, § 21 ods. 1 písm. c) a d) Zákona o potravinách ustanovuje, že „Orgány štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa tohto zákona a osobitných predpisov sú: c) štátna veterinárna a potravinová správa, d) regionálne veterinárne a potravinové správy“ - teda nie jednotliví inšpektori.

V súvislosti s úradnými kontrolami potravín § 18 ods. 3 Zákona o potravinách ďalej ustanovuje, že „Orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b) až d) vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu“.

Z týchto ustanovení Zákona o potravinách jednoznačne vyplýva, že úradnú kontrolu potravín môže vykonať iba orgán úradnej kontroly potravín v zmysle Zákona o potravinách... nie, že úradné kontroly potravín vykonávajú jednotliví inšpektori vo svojom mene.

V tejto súvislosti Sťažovateľka zdôrazňuje, že podľa článku 2 ods. 2 Ústavy „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“ ŠVPS a RVPS teda môžu uskutočňovať úradné kontroly potravín iba tak ako im to umožňuje Zákon o potravinách, a teda každú úradnú kontrolu potravín uskutočňuje príslušná RVPS respektíve ŠVPS vo svojom mene a nie kontrolóri samostatne.

Vzhľadom na vyššie uvedené sú podľa Sťažovateľky viaceré vyššie uvedené čiastkové právne názory a aj z nich vyplývajúci celkový právny názor Najvyššieho súdu zjavne ústavne nekonformné.

Sťažovateľka namieta, že tým, že Najvyšší súd v Napadnutom uznesení neaplikoval všetky vyššie uvedené ustanovenia Zákona o veterinárnej starostlivosti a Zákona o potravinách dospel k právnym záverom, ktoré sú v rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami Zákona o veterinárnej starostlivosti a aj Zákona o potravinách. Z tohto

dôvodu sú závery Najvyššieho súdu uvedené v Napadnutom uznesení ústavne neudržateľné. Právny názor Najvyššieho súdu predstavuje podľa Sťažovateľky zjavne absurdný právny názor a formuluje ústavne nekonformný záväzný právny názor na riešenie veci, ktorý však Krajský súd nemôže v ďalšom konaní nerešpektovať...

Najvyšší súd vydal Napadnuté uznesenie v procesnom režime zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok... tento procesný režim určil Najvyšší súd ústavne nekonformné a v zjavnom rozpore s procesnými pravidlami ustanovenými v novom zákone č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok... ktorý bol už účinný počas celej doby konania na Najvyššom súde.

... § 491 ods. 1 Správneho súdneho poriadku stanovuje, že „ak nie je ďalej... ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti“

V zmysle § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku platí, že „odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti toho zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov“...

(iv) Všeobecné prechodné ustanovenie v Správnom súdnom poriadku ustanovuje, že Správny súdny poriadok sa použije aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti - v tomto prípade bolo celé súdne konanie o preskúmanie Rozhodnutí v správnom súdnictve jasne začaté počas účinnosti piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti nového Správneho súdneho poriadku.

Z vyššie uvedeného je... zjavné, že Najvyšší súd mal o Odvolaní rozhodovať a Napadnuté uznesenie vydať v procesnom režime podľa Správneho súdneho poriadku.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisová značka 5Asan/2/2016 zo dňa 26. apríla 2018 porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisová značka 5Asan/2/2016 zo dňa 26. apríla 2018 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky do 10 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo

iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon nestanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 S 117/2015-90 z 24. mája 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) bolo zrušené rozhodnutie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy č. 971/2015 z 15. apríla 2015 (ďalej len „rozhodnutie z 15. apríla 2015“) a rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej

správy Stará Ľubovňa č. 308/2015 z 25. februára 2015 (ďalej len „rozhodnutie z 25. februára 2015“).

Rozhodnutím z 15. apríla 2015 bolo potvrdené rozhodnutie z 25. februára 2015, ktorým podľa § 21 ods. 1 písm. d) a § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“) bola sťažovateľke uložená pokuta vo výške 20 000 € podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách za nedostatky zistené v prevádzkarni sťažovateľky v Starej Ľubovni.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. K namietanému porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že najvyšší súd ignoroval ustanovenia zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a zákona o potravinách, čím došlo k porušeniu zásady dvojinštančnosti a uznesenie najvyššieho súdu bolo vydané v nesprávnom procesnom režime.

K namietanému porušeniu zásady dvojinštančnosti najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

«Zákon o potravinách upravuje organizáciu, pôsobnosť a právomoc orgánov úradnej kontroly potravín. V § 21 zákona o potravinách zákonodarca vymedzil organizáciu úradnej kontroly potravín, keď upravil, že orgánmi štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín sú Štátna veterinárna a potravinová správa a regionálne veterinárne a potravinové správy, s odkazom na ustanovenie § 6 zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti (ďalej len „zákon o veterinárnej starostlivosti“).

26. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ zákona o veterinárnej starostlivosti v znení účinnom v čase kontroly a rozhodovania bola právomoc Štátnej veterinárnej a potravinovej správy rozhodovať v druhej inštancii vo veciach, o ktorých v prvej inštancii rozhoduje regionálna veterinárna a potravinová správa. Z právomoci regionálnej a potravinovej správy vyplýva oprávnenie ukladať pokuty (§ 8 ods. 3 písm. d/ zákona o veterinárnej starostlivosti)

s poukazom na § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách. Táto právomoc vyplývala žalovanému a prvoinštančnému správne mu orgánu z právnej úpravy účinnej v čase konania a rozhodovania žalovaného a prvoinštančného správneho orgánu, ako aj v čase vykonávania úradnej kontroly potravín.

27. Z ustanovenia § 8 ods. 3 písm. d/ zákona o veterinárnej starostlivosti v znení účinnom v čase konania a rozhodovania prvoinštančného správneho orgánu a žalovaného vyplýva právomoc regionálnej veterinárnej a potravinovej správy ako prvoinštančného správneho orgánu ukladať pokuty podľa § 28 zákona o potravinách vo väzbe na úpravu § 21 a § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách v znení účinnom v čase konania a rozhodovania žalovaného a prvoinštančného správneho orgánu.

28. Právomoc žalovaného ako druhoinštančného správneho orgánu vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 2 písm. c/ zákona o veterinárnej starostlivosti, vo väzbe na právnu úpravu § 21 písm. c/ zákona o potravinách, § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách, ako aj znenie § 8 zákona o veterinárnej starostlivosti, keď explicitne nevyplýva právomoc ukladať pokuty, len právomoc rozhodovať v druhej inštancii o veciach, v ktorých v prvej inštancii rozhodovala regionálna veterinárna a potravinová správa.

29. Podľa odvolacieho súdu bola daná právomoc prvoinštančného správneho orgánu a následne žalovaného ako druhoinštančného správneho orgánu, konať a rozhodovať vo veci uloženia pokuty podľa zákona o potravinách a nemohlo dôjsť k porušeniu zásady dvojinstančnosti konania.

30. Právna úprava v zákone o veterinárnej starostlivosti v § 6 ods. 3 písm. a/, v zákone o potravinách v § 18 ods. 1, 2, § 21 ods. 1 písm. d/, § 23 upravuje, že kontrolu potravín sú kompetentní vykonávať regionálna veterinárna a potravinová správa, za ktorú konajú jej jednotliví zamestnanci - inšpektori.

31. V prejednávanvej veci kontrolu vykonali traja kontrolóri regionálnej a potravinovej správy (Svidník, Prešov, Stará Ľubovňa) a jeden kontrolór zo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, ktorí sú uvedení v zázname o úradnej kontrole zo dňa 14.01.2015. Títo inšpektori aj fyzicky záznam o kontrole podpísali. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky bola kompetentná poveriť vykonaním kontroly aj kontrolórov z inej regionálnej správy mimo kontrolovanej prevádzky a mala kompetenciu kontrolovať regionálne veterinárne a potravinové správy

a ich kontrolórov (§ 6 ods. 2 písm. a/ zákona č. 39/2007 Z.z.). Pokiaľ kontrolu vykonávali traja kontrolóri regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, tak kontrola bola vykonávaná konkrétnymi kontrolórm, a nie regionálnou veterinárnou a potravinovou správou, ako orgánom spolu s kontrolórom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v Zázname o úradnej kontrole sa nachádza hlavička Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, Bratislava, keď v Zázname o úradnej kontrole je vymedzené, ktorí konkrétni kontrolóri - inšpektori kontrolu vykonali.

32. Vzhľadom na aplikáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku sa najvyšší súd vecne nezaoberal návrhom žalobcu na postúpenie a rozhodnutie veľkému senátu správneho kolégia najvyššieho súdu podľa § 22 ods. 1 písm. a/ S.s.p.

33. Pokiaľ sa týka právneho posúdenia otázky, či postupom žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, t.j. orgánov úradnej kontroly potravín došlo k porušeniu zásady dvojinštančnosti konania, najvyšší súd dáva do pozornosti aj rozsudok sp.zn. 5Sžo/44/2016 zo dňa 29.01.2018, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že „výkon inšpekcie potravín predstavuje kontrolnú činnosť, ktorá v sebe zahŕňa obstarávanie podkladov pre vydanie rozhodnutia, pričom túto činnosť nemožno zamieňať s rozhodovacou činnosťou, ktorá je zákonom zverená orgánom úradnej kontroly potravín a preto výkonom inšpekcie potravín v posudzovanom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu zásady dvojinštančnosti konania.“ a zároveň v súlade s ustanovením § 250ja ods. 7 O.s.p. poukazuje na obdobné veci, ktoré už boli predmetom odvolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky (rozsudok sp.zn. 6Sžo/262/2015 zo dňa 27.09.2017 a sp.zn. 6Sžo/22/2016 zo dňa 24.01.2018 pričom z odôvodnenia týchto rozhodnutí uvádza nasledovné:

„Odvolací súd zdôrazňuje, že zákon o potravinách upravuje organizáciu, pôsobnosť a právomoc orgánov úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov § 1 ods. 1 písm. c/ zákona č. 152/1995 Z.z. odkazuje na nariadenie (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28. januára 2002, ktoré stanovuje všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovuje postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, vzťahuje sa na všetky etapy výroby, spracovania

a distribúcie potravín (kapitola II. článok 4 bod 1 uvedeného nariadenia). Táto právna úprava platila aj v čase kontroly u žalobcu.

V kapitole II. oddiel 4 článku 14 bod 2 nariadenie definuje nebezpečné potraviny ako tie, ktoré sú zdraviu škodlivé a nevhodné pre ľudskú spotrebu. V 18 ods. 1 písm. a/ zákona o potravinách zákonodarca upravil, že úradná kontrola potravín sa vykonáva na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie. V § 21 zákona o potravinách vymedzil organizáciu úradnej kontroly potravín, keď upravil, že orgánmi štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín sú Štátna veterinárna a potravinová správa a regionálne veterinárne a potravinové správy, s odkazom na ustanovenie § 6 zákona o veterinárnej starostlivosti. V § 6 zákona o veterinárnej starostlivosti zákonodarca upravil kompetencie regionálnej veterinárnej a potravinovej správy (§ 8 zákona o veterinárnej starostlivosti) a štátnej veterinárnej a potravinovej správy (§ 6 zákona o veterinárnej starostlivosti).

Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ zákona o veterinárnej starostlivosti v znení účinnom v čase kontroly a rozhodovania bola právomoc Štátnej veterinárnej a potravinovej správy rozhodovať v druhej inštancii vo veciach, o ktorých v prvej inštancii rozhoduje regionálna veterinárna a potravinová správa. Z právomoci regionálnej a potravinovej správy vyplýva oprávnenie ukladať pokuty (§ 8 ods. 3 písm. d/ zákona o veterinárnej starostlivosti) s poukazom na § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách. Táto právomoc vyplývala žalovanému a prvoinštančnému správneho orgánu z právnej úpravy účinnej v čase konania a rozhodovania žalovaného a prvoinštančného správneho orgánu, ako aj v čase vykonávania úradnej kontroly potravín.

Z ustanovenia § 8 ods. 3 písm. d/ zákona o veterinárnej starostlivosti v znení účinnom v čase konania a rozhodovania prvoinštančného správneho orgánu a žalovaného vyplýva právomoc regionálnej veterinárnej a potravinovej správy ako prvoinštančného správneho orgánu ukladať pokuty podľa § 28 zákona o potravinách vo väzbe na úpravu § 21 a § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách v znení účinnom v čase konania a rozhodovania žalovaného a prvoinštančného správneho orgánu.

Právomoc žalovaného ako druhoinsančného správneho orgánu vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 2 písm. c) zákona o veterinárnej starostlivosti, vo väzbe na právnu úpravu §21 písm. c) zákona o potravinách, § 23 ods. 1 a 5 zákona o potravinách, ako aj

znenie § 8 zákona o veterinárnej starostlivosti, keď explicitne nevyplýva právomoc ukladať pokuty, len právomoc rozhodovať v druhej inštancii o veciach, v ktorých v prvej inštancii rozhodovala regionálna veterinárna a potravinová správa.

Podľa odvolacieho súdu bola daná právomoc prvoinštančného správneho orgánu a následne žalovaného ako druhoinsťančného správneho orgánu, konať a rozhodovať vo veci uloženia pokuty podľa zákona o potravinách a nemohlo dôjsť k porušeniu zásady dvojinštančnosti konania a nenastala situácia, že by v prejednávanej veci rozhodovali orgány, ktorým na to nebola daná právomoc, tak ako žalobca namietal v doplnení dôvodov odvolania.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalobcu o nezákonnosti kontroly, keď právomoc k výkonu úradnej kontroly potravín, pri kontrole povinnosti, pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh, vyplýva pre žalovaného z ustanovenia §18 ods. 1 a 2, § 21 písm. c/ a § 23 ods. 1 zákona o potravinách v znení účinnom v čase výkonu kontroly, ako aj z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (ďalej ako „nariadenie č. 882/2004“), keď podľa odvolacieho súdu, ustanovenie § 1 ods. 3 zákona o potravinách vylučuje aplikáciu nariadenia č. 882/2004 len na vykonávanie úradných kontrol na overovania dodržiavania predpisov o organizovaní spoločného trhu s poľnohospodárskymi výrobkami. Z článku 1 bod 1 nariadenia č. 882/2004, ktoré nie je z aplikácie zákona o potravinách vylúčené, je zrejmé, že úradná kontrola podľa nariadenia č. 882/2004 je vykonaná aj na zaručenie spravodlivých postupov v oblasti obchodu s krmivami a potravinami a ochrana záujmov spotrebiteľov vrátane označovania krmív a potravín a iných foriem informácii pre spotrebiteľa (článok 1 bod 1 písm. b/ nariadenia č. 882/2004). Ani z iných ustanovení nariadenia č. 882/2004 nevyplýva, že nariadenie č. 882/2004 nie je možné aplikovať v postupe podľa zákona o potravinách.

Nariadenie 882/2004 prenecháva národným vládam úpravu orgánov a ich kompetenciu, pri úradných kontrolách. Zákon č. 152/1995 Z.z. právomoc vykonávať úradné kontroly potravín delegoval na orgány vymedzené v § 21 zákona č. 152/1995 Z.z.. Orgány, ktoré sú kompetentné vykonávať úradnú kontrolu potravín sú Štátna veterinárna

a potravinová správa Slovenskej republiky a jednotlivé regionálne veterinárne a potravinové správy. Úradná kontrola je vykonávaná prostredníctvom zamestnancov - kontrolórov - inšpektorov.

Zákon č. 39/2007 Z.z. v § 6 ods. 3 písm. a/, v zákone č. 152/1995 Z.z. v § 18 ods. 1, 2, § 21 ods. 1 písm. d/, § 23 upravuje, že kontrolu potravín sú kompetentní vykonávať regionálna a veterinárna a potravinová správa, za ktorú konajú jej jednotliví zamestnanci - inšpektori.

V prejednávanej veci kontrolu vykonali dvaja kontrolóri regionálnej a potravinovej správy (Trenčín, Topoľčany) a dvaja kontrolóri zo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, ktorí sú v Protokole o úradnej kontrole zo dňa 14.01.2014 označení menom, priezviskom, funkciou a číslom služobného preukazu. Títo inšpektori aj fyzicky protokol o kontrole podpísali. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky bola kompetentná poveriť vykonaním kontroly aj kontrolóra z inej regionálnej správy mimo kontrolovanej prevádzky a mala kompetenciu kontrolovať regionálne veterinárne a potravinové správy a ich kontrolórov (§ 6 ods. 2 písm. a/ zákona č. 39/2007 Z.z.). Pokiaľ kontrolu vykonávali dvaja kontrolóri regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, tak kontrola bola vykonávaná konkrétnymi kontrolórmí, a nie Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou, ako orgánom spolu s kontrolórmí Štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v Zázname o úradnej kontrole sa nachádza hlavička Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, Bratislava, keď v Zázname o úradnej kontrole je na strane 7 vymedzené, ktorí konkrétni kontrolóri - inšpektori kontrolu vykonali.“»

Z citovanej časti namietaného uznesenia najvyššieho súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré nepovažoval najvyšší súd zásadu dvojinštančnosti za porušenú, keďže iba zo skutočnosti, že na kontrole sa zúčastnili aj dvaja inšpektori Štátnej veterinárnej a potravinovej správy, nemožno vyvodit' porušenie zásady dvojinštančnosti konania. Ústavný súd konštatuje, že prítomnosť aj dvoch inšpektorov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky pri výkone kontroly okrem inšpektorov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Stará Ľubovňa sledovala iba zistenie skutkového stavu, a nie právne posúdenie vecí, pričom sťažovateľka v sťažnosti neuvádza

žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že by prítomnosť inšpektorov zo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky vplyv na právne posúdenie veci a rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Stará Ľubovňa mala.

Pokiaľ sťažovateľka namieta právny názor najvyššieho súdu týkajúci sa dvojinštančnosti konania, pričom nesprávnosť právneho názoru najvyššieho súdu spochybňuje tiež tým, že poukazuje na jednotlivé ustanovenia zákona o potravinách, z ktorých vyplýva aj právo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky ukladať pokuty, ústavný súd konštatuje, že takéto odôvodnenie porušenia sťažovateľkiných práv, ku ktorým malo dôjsť nesprávnou aplikáciou a výkladom právnych predpisov, nemožno akceptovať. Najvyšší súd pri rozhodovaní poukázal na právne predpisy, resp. jednotlivé ich ustanovenia, ktoré boli pre posúdenie veci sťažovateľky relevantné. Z uznesenia najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva iba to, že Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky nemôže ukladať pokuty, pokiaľ rozhoduje ako orgán druhej inštancie vo veciach, v ktorých v prvej inštancii rozhoduje Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa, tak ako to bolo aj vo veci sťažovateľky.

Pokiaľ sťažovateľka namieta, že rozhodnutie sp. zn. 6 Sžo 262/2015 z 27. septembra 2017 neexistuje, ústavný súd konštatuje, že je potrebné tejto námietke sťažovateľke prisvedčiť. Zároveň je však potrebné uviesť, že ide iba o chybu v písaní, keďže rozhodnutie, ktoré najvyšší súd citoval, má sp. zn. 7 Sžo 262/2015, pričom ide o rozsudok najvyššieho súdu vo veci obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], na ktorý sťažovateľka sama v sťažnosti poukazuje, teda je jej zrejme existencia takéhoto rozhodnutia a tiež skutočnosť, že ide iba formálnu pisársku chybu najvyššieho súdu.

V tejto súvislosti zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že rozsudok sp. zn. 7 Sžo 262/2015 z 27. septembra 2017, ktorého závery sťažovateľka spochybňuje a argumentovala nimi v konaní pred najvyšším súdom, bol predmetom preskúmania ústavným súdom na základe sťažnosti podanej obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], a to vrátane námietky porušenia zásady dvojinštančnosti konania. Sťažnosť bola uznesením

ústavného súdu č. k. II. ÚS 195/2018-23 z 12. apríla 2018 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľka uviedla v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom názorov všeobecných súdov. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Ústavný súd sa nestotožňuje ani s názorom prezentovaným sťažovateľkou o tom, že najvyšší súd rozhodol v jej veci v nesprávnom procesnom režime.

Stret „novej“ a „starej“ právnej úpravy rieši tzv. intertemporálne ustanovenie, ktoré v § 491 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ustanovuje ako generálne pravidlo okamžitú použiteľnosť a aplikáciu ustanovení Správneho súdneho poriadku aj na konania začaté za platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku účinného od 1. júla 2016 sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd však zároveň poukazuje na princíp zakotvený v § 491 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ktorý režim vzájomného spolupôsobenia skoršieho práva a neskoršieho

práva upravuje výslovným zakotvením zachovania právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, pričom sa dotýka tak úkonov samotného súdu, ako aj úkonov účastníkov konania (m. m. II. ÚS 283/2017). Takýmto úkonom je aj rozsudok krajského súdu z 24. mája 2016, ktorý bol vydaný ešte podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016. Odvolanie žalobcu, aj keď bolo podané za účinnosti Správneho súdneho poriadku, preto najvyšší súd správne posúdil podľa predchádzajúcej právnej úpravy, teda Občianskeho súdneho poriadku.

Aj keď odôvodnenie najvyššieho súdu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré pri rozhodovaní o odvolaní postupoval podľa Občianskeho súdneho poriadku, nemožno považovať za dostatočné, najvyšší súd v konečnom dôsledku použil na vec sťažovateľky správny procesný predpis.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že vyslovením porušenia označených práv a následným zrušením uznesenia najvyššieho súdu pre sťažovateľkou namietaný nedostatok by bola ochrana sťažovateľkiných práv ústavným súdom v okolnostiach danej veci súdu iba prísne formálna a iluzórna.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018